

VOGELWERKGROEP AMSTERDAM

Heemstedestraat 26-2, 1058 NM Amsterdam. secretariaat@vogelsamsterdam.nl, www.vogelsamsterdam.nl

Per e-mail

Gemeente Amsterdam

T.a.v. de heer Abdeluheb Choho, Wethouder Openbare Ruimte en Groen

p/a Afdeling Ruimte en Duurzaamheid

T.a.v. de heer Wouter van der Veur

w.van.der.veur@amsterdam.nl

Amsterdam, 19 mei 2015

Betreft: Agenda Groen 2015-2018 Gemeente Amsterdam (Concept vrijgegeven 9 april 2015) –
Advies Vogelwerkgroep Amsterdam

Geachte heer Choho,

Ik verwijs naar de brief van mevrouw Geertje Wijten van 24 april jl. waarin de Vogelwerkgroep Amsterdam wordt uitgenodigd om advies te geven op de meegezonden concept-Agenda Groen 2015-2018 van de Gemeente Amsterdam (Concept vrijgegeven 9 april 2015).

Wij danken u hartelijk voor de geboden mogelijkheid en zullen hier graag gebruik van maken. Wij hopen dat onze inbreng gebruikt kan worden bij het verder vormgeven van de Agenda Groen.

Vogelwerkgroep Amsterdam

De Vogelwerkgroep Amsterdam is een vereniging met volledige rechtsbevoegdheid welke - kort gezegd - ten doel heeft het verbreiden van de kennis van vogels (ornithologie) en het aankweken van liefde voor de natuur, en het tegengaan van ontwikkelingen en gebeurtenissen die een bedreiging voor vogels vormen, het voorkomen en waar nodig opheffen van voor vogels gevaarlijke situaties

alsmede het geven van adviezen en het organiseren van activiteiten om de vogelstand en het welbevinden van vogels te bevorderen.

De Vogelwerkgroep Amsterdam telt op dit moment ca. 450 leden.

Adviesvraag

De aan onze vereniging gestelde adviesvraag is beperkt tot Deel I van de concept-Agenda Groen ('Wat gaan we doen') en luidt specifiek: Welke aandachtspunten kunt u vanuit uw organisatie meegeven voor de thema's "Stadsparken" en "Klimaat en biodiversiteit"?

In dit advies zullen wij ons tot die punten beperken.

Algemeen

De Agenda Groen vormt het beleidskader om de groene ruimte in de stad beter in te richten voor intensiever gebruik en om tot een prioriteitstelling te komen van investeringen in het groen.

In het algemeen zijn wij verheugd over de voornemens van het stadsbestuur om in de jaren 2015 – 2018 een bedrag van € 20 miljoen te steken in de verdere inrichting van de groene ruimte in de stad. Wij achten dat een positieve ontwikkeling. Wij noteren daarbij dat meer en intensiever gebruik van parken, zoals in het beleidskader staat uitgewerkt, ook consequenties heeft voor het beheer en de beheerkosten structureel, anders zal dit negatief gaan uitpakken voor de huidige parken.

Naar onze mening mag in een belangrijk langjarig beleidskader als de Agenda Groen een visie op alsmede voorgenomen maatregelen op de korte en langere termijn ten aanzien van het behoud en de bescherming van bestaand groen en de daar aanwezige fauna en flora echter niet ontbreken. Anders gezegd, niet duidelijk is op welke wijze het stadsbestuur ongewenste gevolgen als verschraling van diversiteit, vervuiling, overlast en verstoring van aanwezige flora en fauna (zoals thans reeds geconstateerd in het Centrumgebied en in enkele andere groengebieden) tegen denkt te gaan bij enkele van de voorgenomen beleidsvoornemens, in het bijzonder de 'overloop' naar en intensiever gebruik van andere groengebieden in de stad als beschreven. In dat opzicht noteren wij dat het woord 'natuurbescherming' als zodanig in de Agenda Groen in het geheel niet voorkomt. Wij waarderen de opmerkingen in de Agenda Groen over natuureducatie en natuurbeleving, maar pleiten er ook voor om in de Agenda Groen het element behoud en bescherming van de natuur steviger aan te zetten.

Wij adviseren u dan ook in de Agenda Groen een duidelijke visie op natuurbehoud en -bescherming op te nemen, en ook concrete maatregelen te beschrijven (zoals (nul-)metingen, monitoring, vergunningkader, -verlening en beperkingen daarin, advies stadsecoloog en andere adviseurs, handhaving, schoonmaak), waarmee bescherming van aanwezige flora en fauna wordt gewaarborgd.

Stadsparken

Inrichten op intensiever gebruik

Wij zijn in het algemeen niet tegen een betere verdeling van bezoekers over omliggende parken, maar pleiten wel tegen 'geforceerde' spreiding.

Bepaalde parken zijn nu eenmaal aantrekkelijk en populair vanwege hun omvang en centrale ligging in de stad, in de nabijheid van grachtengordel, musea en hotels. Uit recent onderzoek is gebleken dat de toeristenstromen in de stad zich hoofdzakelijk langs enkele vast omlijnde "mierenpaadjes" bewegen en de vraag dient zich aan in hoeverre het voorgestelde beleidskader om andere parken in de periferie in te richten op intensiever gebruik de gesignaleerde problemen ten aanzien van de 'populaire' parken daadwerkelijk kan en zal verlichten.

Ook dient aandacht te worden besteed aan het zogenaamde 'waterbed'-effect, waarbij gesignaleerde problemen met overlast en verstoring in het ene park bij (welgemeende) inperking daarvan tot overlast en verstoring van fauna en flora in andere parken (kan) leiden.

In de zestiger jaren dumpten we chemisch afval op allerlei onbebouwde terreinen, waar we zelfs later hele nieuwe woonwijken op gingen bouwen. Het bleek een heel foute, kostbare 'oplossing' om je van onwenselijke zaken te ontdoen. Nu lijkt het met parken dezelfde richting op te gaan ten aanzien van dingen die we liever niet voor onze huisdeur zien. We dumpen ze in parken, tot we over enkele jaren zullen merken, hoe we zoveel moois hebben kunnen verknoeien en alleen tegen hoge kosten weer zouden kunnen 'herstellen'.

In het kader van de hierboven gesuggereerde beschermingsmaatregelen adviseren wij de gevolgen van toenemende drukte op fauna en flora in de 'overloop'-parken goed te meten, in kaart te brengen en te monitoren en waar geïndiceerd tijdig in te grijpen en maatregelen te nemen om (verdere) overlast en verstoring tegen te gaan.

Balans in gebruik

Aandacht voor variatie vinden wij een goed idee, maar daarbij dient niet uit het oog te worden verloren wat de oorspronkelijke functie van een stadspark is: een stukje natuur in de stad waar stadsbewoners weer even op verhaal kunnen komen van de drukte om hen heen. Nu worden allerlei zaken de parken ingeschoven, terwijl dat soort activiteiten prima een minder schadelijke plek kunnen krijgen binnen het stenige stadsgebied. Parken mogen geen goedkoop decor worden voor allerlei zaken waarvoor parken helemaal niet in het leven zijn geroepen.

Er spelen dit jaar twee zaken; er ligt nu een concept Agenda Groen voor en er doemt aan de horizon een gemeentelijk evenementenbeleid. Als je de hele Agenda doorneemt, merk je dat dat toekomstige evenementenbeleid angstvallig buiten de deur wordt gehouden. Zie bijv. pagina 30 van de concept-Agenda Groen waar allerlei raakvlakken worden opgesomd, maar het evenementenbeleid ontbreekt. De realiteit is echter geheel anders; in het groen van onze parken worden wij in toenemende mate overspoeld met evenementen.

Vanuit die realiteit zou deze Agenda Groen dan ook kader stellend moeten zijn voor dat binnenkort volgende gemeentelijk evenementenbeleid. Inmiddels is gebleken dat deze evenementen tot enorme schade aan parken kunnen leiden. Daarom zouden in een kader van voorwaarden o.a. de volgende elementen moeten worden opgenomen:

- tonnage en breedte van voertuigen die aan/afvoer verzorgen voor materialen en andere vergunningvoorwaarden.
- bodemverdichtingsmetingen na bodembelastende evenementen, waarbij een nulmeting in dit jaar zou moeten worden gestart.
- het verhalen van schade op organisaties die het evenement organiseren en deze niet afwentelen op de post groenonderhoud van het betreffende stadsdeel.
- parken moeten jaarrond, calamiteiten uitgezonderd, voor iedereen toegankelijk zijn. Het kan niet zo zijn dat tijdens evenementen parken alleen nog maar voor betalende bezoekers worden opengesteld.
- broedende vogels mogen niet het slachtoffer worden van evenementen. De Agenda Groen beoogt de diversiteit van natuur in parken te vergroten. Dan kan het niet gebeuren dat er een dancefestival pal naast een reigerkolonie wordt gehouden (voorbeeld: Sloterplas), waar - nota bene - ook nog een rode lijstsoort als de lepelaar een aantal nesten heeft betrokken.

Nieuwe of grotere stadsparken

Wij achten dit een positief initiatief en hopen dat de voorgenomen verkenning/inventarisatie snel uitmondt in concrete maatregelen om tot nieuwe of grotere bestaande stadsparken te komen.

Bodemomstandigheden

In plaats van maatregelen die gericht zijn op het inrichten van grasvelden op intensief gebruik ('gewapend' gras) zou - mede in het kader van het op stedelijk niveau te actualiseren evenementenbeleid - ook kunnen worden gedacht aan het verplaatsen van de oorzaak van het probleem (festivals met grote aantallen bezoekers) naar geschikte festivalterreinen die zich daar beter voor lenen met minder overlast, schade en verstoring voor natuur en omgeving, zoals industrieterreinen, parkeerplaatsen, bedrijfs- en conferentiehallen, e.d., liefst gespreid over de stad bijv. de omgeving van de Arena, Westpoort, NDSM terrein, punt Java-eiland of Zeeburgereiland. Draagkracht van groen is meer dan alleen een gewapende grasmat. Het gaat om de draagkracht van het groen van het totale park inclusief zijn dierenleven.

Voor dierenleven in parken en een grotere diversiteit is een struiklaag essentieel. Vanuit sociale (schijn)veiligheid zijn op heel veel plaatsen inde stad struiken weggehaald. Er moet tevens een vloeiende overgang van bosschages naar gemaaide gazons worden gecreëerd, in plaats van met cyclomaaiers een scherpe grens te trekken tussen grasmat en bosschage en daarmee insectendiversiteit te beperken (waardplanten en voedingsbronnen). Meer insecten biedt ook kans op meer diversiteit aan zangvogels.

Klimaat en biodiversiteit

Wij zijn positief over de hier genoemde beleidsvoornemens en zien graag concrete uitwerking en uitvoering daarvan in de komende periode tegemoet.

Tot zover onze opmerkingen. Wij hopen u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd. Mocht u naar aanleiding van dit advies nog behoefte hebben aan nadere informatie of overleg, dan vernemen wij dat graag.

Met vriendelijke groet,

Namens het Bestuur en de Commissie Bescherming van de Vogelwerkgroep Amsterdam

M. de Groot

Secretaris

e-mailadres: secretariaat@vogelsamsterdam.nl